

Harjaa, harjaa, harjaa

OLLI HERRANEN

Sytkyjen Juha Laukkanen valistuttaa lapsia hampaiden hoidon tärkeydestä.

KUOPIO

Eira Juwonen-Papayiannakis

Suomalaiset nuoret ovat laiskoja hoitamaan hampaitaan. Muihin eurooppalaisiin verrattuna suomalaiset harjaavat hampaitaan todella vähän. WHO:n tutkimuksen mukaan vain Maltalla ja Liettuassa löytyy vielä laiskempia harjaajia. Suomalaisnuori laittaa hammasharjan suuhunsa vain kerran päivässä, vaikka ham-

”Harjaus on kuitenkin se perusjuttu. Ksylitolit ei korvaa harjaamista.”

Suuhygienisti Toni Annanoli

paat kaipaisivat harjausta sekä aamuin että illoin.

– Eihän näin saa olla, puuskahtaa Nukketeatteri Sytkyjen **Juha Laukkanen**.

Sytkyjen uusi näytelmä viekin lapset seikkailuun Mikkojan kanssa hammasmaahan, jossa kohdataan niin hammasnoita kuin hammasmummoakin. Mikko ei aina iltaisin jaksa tarruttua hammasharjaan ennen nukkumaan menoa, mutta uni-seikkailun jälkeen hyvä tapa ei unohdu, ei edes iskalta.

Ilkeä hammasnoita on sen verran pelottava tyyppi, että opetuskeskitys pysyy mielellä.

– Harjaa, harjaa, harjaa! Harjaa hampaat aamuin illoin, hammasnoita pysyy poissa silloin, Laukkanen lorulle ja Minnan päiväkodin lapset lupaavat niin tehdä.

Harja yhä tärkein

Hammasseikkailun jälkeen suuhygienisti Toni Annanoli

HAMMASSEIKKAILU Ilkeä hammasnoita keräilee tummia ja rumia hampaita. Se ei viihdy valkeissa hyvin hoidetuissa hampaissa. Nukketeatteri Sytkyjen Juha Laukkanen kertoo Minnan päiväkodin lapsille sadun avulla, kuinka tärkeää on muistaa harjata hampaat aamuin illoin.

vielä kertoo, miten purukalustoa oikein hoidetaan, valistusta tulee tuplasti. Ensin sadun avulla, sitten konkreettisesti suurten hampaiden ja jumboharjan kanssa.

Minnan päiväkodin johtaja **Aura Mähönen** muistaa, kuinka pari kymmentä vuotta sitten lapsilla oli omat hammasharjat ja mikit. Niistä luovuttiin hygieniasyistä: harjat sekaantuivat, joskus niillä putsattiin käsienspesulla tai vessanpyttyä.

Nyt lapset saavat lounaan jälkeen ksylitolipastilliin. Ksylitolin voimaan tuntuvat uskovat lasten vanhemmatkin. Monella päiväkotilapsella on purkka suusaan aamulla.

– Harjaus on kuitenkin se perusjuttu. Ksylitolit ei korvaa harjaamista, Annanoli vakuuttaa. Hän korostaa myös, että vanhempien on syytä valvoa lasten harjan käyttöä. Ei riitä, että harjaa vain käytetään suussa ja vettä hulautetaan

päälle. Harjan on heiluttava kaksi minuuttia, vasta sitten suu on tarpeeksi puhdas. Vain harva jaksaa puhdistaa hampaitaan tarpeeksi pitkään. Tutkimuksen mukaan hampaat harjataan keskimäärin minuutissa. Siinä ajassa hammastahnan fluori ei ehdi vaikuttaa.

Monella on kotona sähköhammasharja. Senkin käyttöä Annanoli opasti. Sähköhammasharjaa ei liikutetakaan tavallisen harjan tapaan edes-

takaisin, vaan pidetään hetki jokaisen hampaan päällä. – Eikä hammastahnaakaan tarvita kuin pieni nokare, Annanoli muistuttaa.

Asiantuntijat ovat yhtä mieltä, että hampaidenhoitotavat peritään kotoa. Usein vanhemmat luottavat liikaa siihen, että lapset oppivat hoitamaan hampaitaan koulussa.

Valistusta tilauksesta

Sytkyjen Hammasseikkailu

on saanut alkunsa satakuntaisten päiväkotien tilauksesta. Laukkanen ja **Arto Ollikainen** ovat kiertäneet esityksen kansa siellä 51 päiväkodissa.

– Meiltä tilattiin hammasvalistuksesta näytelmä, jossa todellisuus ja satu yhdistyy. Tätä on ootettu, muttei tajuttu tehdä aikaisemmin, Laukkanen kertoo.

Lapset tempautuvat tarinaan mukaan mutkattomasti ja hyvin. Laukkanen uskoo, myös

tiedon menevän perille paremmin jännittävän tarinan avulla.

Perjantaina *Hammasseikkailuun* pääsivät Minnan päiväkodin lapset. Ensi viikolla ja pääsiäisen jälkeen Sytkyt vieraillee muissa päiväkodeissa.

Kesällä Laukkanen suunnittelee esittävänsä näytelmää Kuopion leikkipuistoissa. – Syksyllä lähemme sen kanssa Aasiaan, ainakin Malesiaan ja Thaimaahan, Laukkanen kertoo.